

**DRŽAVNO TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2019/2020**

Jaz, ti, mi vsi

Le pogumno, le za mano ...
(Anja Štefan)

8. in 9. razred OŠ

**Igor Karlovšek: Preživetje
Geniji z nasmehom (skupina avtorjev)**

NAVODILA ZA PISANJE RAZLAGALNEGA SPISA

Čas pisanja: 90 minut

Spoštovane tekmovalke in dragi tekmovalci za Cankarjevo priznanje!

Vprašanje, kaj pripoveduje knjiga, je sladka skrivnost, saj sporočilo na srečo razume vsak bralec po svoje. Kot dijak sem učiteljem povzročal sive lase, ker sem pri branju vedno našel kaj drugega, kot je bilo zapisano v učnem programu. Upam, da ste v *Preživetju* našli veliko tistega, kar tudi vaši učitelji niso opazili.

Preživetje je moj odziv na strah in pogum, nekaj, kar me je v času otroštva najbolj vznemirjalo. Simon, oče in mati so mi predstavljali odlično priložnost za razmislek o obojem. Ali je realno pričakovati od Simona, da brez težav najde pravo pot? Vsekakor bi imel odličen izgovor, če bi postal problematičen najstnik. Prepričan sem, da če številni mladi lahko prebolite razbitje družine, neplačevanje preživnine pobeglega starša, včasih tudi nasilje in poniževanje, in najdete moč, da postanete odločni in odgovorni odrasli, lahko tudi Simonu pripišem sprejetje prave odločitve.

Vas zanima, kdo od treh je vsaj zame najbolj pogumen? Brez dvoma kot najbolj pogumno ocenjujem mamo. Zaveda se, v kaj se podaja sin, in tudi zakaj. Verjamem, da večina mam sinu ne bi dovolila avanture, kot sem jo namenil Simonu.

Nisem brskal pregloboko za domislek, kaj je najtežje in kaj je resnični preizkus poguma, da bi se nam Simon predstavil v pravi luči. Najtežje je biti sam. Za ljudi je bila od prazgodovine do danes najhujša kazen izgon iz plemena. Samota je bila hujša od smrti, saj je smrt brez zaščite plemena prišla v vsakem primeru, le da so jo obsojenci doživeli sami. Mladičiči na prehodu v moškost so velikokrat morali dokazati zrelost s preizkušnjo v samoti. Zato sem Simonu namenil preizkušnjo, ki je bila nekaj običajnega za vsakega najstnika, v primerjavi s trajanjem človeške zgodovine, samo nekaj trenutkov nazaj.

In komu sem namenil Črnega Petra? Morda očetu? Kaj menite o tem vi? Kakšnega očeta bi potreboval tako močan, neustrašen in pogumen sin? Je morda Cankarjevo tekmovanje dokaz vašega poguma? Igra torej moj roman vlogo Simonovega očeta? Se lahko vprašamo še, kaj ostane vsem »genijem« po »preživetju«?

Želim vam veliko uspeha in odlično uvrstitev,

s spoštovanjem,

Igor Karlovšek

OBRNI LIST.

SLADKE SKRIVNOSTI?

Napiši razlagalni spis z naslovom *Sladke skrivnosti?* ali napiši svoj izviren naslov. V spisu poveži podrobno razlago Karlovškovega pisma s knjigama *Preživetje* in *Geniji z nasmehom*. Kako se z *geniji* povežeta *preživetje* in *pogum*? Pojasni, ali besedili z jezikom nagovarjata mladega bralca – in če ga, kako. Ne pozabi na vprašanja, ki ti jih zastavi Igor Karlovšek ob koncu svojega pisanja.

Veliko uspeha pri pisanju spisa.